

Miten sä voit? Hur mår du?

Nuorten hyvinvointikyselyn 2021 tulokset

- ✓ Kyselyssä kartoitettiin nuorten hyvinvointiin liittyviä tekijöitä sekä ajatuksia ja tarpeita avun hakemisesta ja saamisesta.
- ✓ Kysely toteutettiin anonyyminä sähköisenä **kyselynä 1.10.-30.11.2021**
- ✓ Kyselyn tuottajatahoina olivat Barnavårdsföreningen, Ensi- ja turvakotien liitto, Kasper - Kasvatus- ja perheneuvonta ry ja Yhden Vanhemman Perheiden liitto / VeNyvä-toiminta
- ✓ Kyselyn suunnittelussa mukana oli Kasperin ja YVPL:n toiminnassa mukana olevia nuoria.
- ✓ Kysely toteutettiin suomeksi ja ruotsiksi.
- ✓ Kysely ja raportti on tuotettu STEA:n tuella vuosien 2020-2022 aikana.
- ✓ Kyselyä jaettiin sosiaalisessa mediassa (facebook ja instagram). Lisäksi kyselyyn toteutukseen kutsuttiin mukaan kouluja eri puolilta Suomea. Koulut jakoivat kyselyä Wilman kautta tai mahdollistivat vastaamisen oppituntien yhteydessä.



Kyselyyn vastasi 2994 10–21-vuotiasta nuorta

Vastauksista 2256 tuli suomenkieliseen kyselyyn ja 738 ruotsinkieliseen kyselyyn.

Keskeisimmät havainnot kyselyn tuloksista

Kyselyyn vastanneista nuorista noin 70% kertoo voivansa hyvin ja 85 % mukaan heillä on lähipiirissään luotettavia ihmisiä, joiden kanssa puhua asioistaan. Nuoret kertovat jakavansa kavereiden kanssa elämäänsä liittyviä asioita ja hakevansa heiltä myös tukea tarvittaessa. Suurimmalla osalla vastaajista on lisäksi vanhempi tai vanhemmat, joiden kanssa keskustella ja puhua asioistaan. Toisaalta noin 10 % vastaajista sanoo voivansa huonosti ja osa kertoo, ettei itsellä ole luotettavaa henkilöä, kenen kanssa voi puhua asioistaan.

Koulun vaikutus hyvinvointiin nousee vastauksissa yksittäisenä tekijänä selvästi esille. Vastausten perusteella koulunkäynti ja siihen liittyvät suorituspainet stressaavat ja uuvuttavat nuoria eniten. Nuorten huoleen liittyvät myös pohdinnat ja epävarmuus tulevaisuudesta sekä siitä, miten itse pärjää. Huomio kiinnittyy lisäksi siihen, että osa vastaajista ajattelee koulun kuuluvankin olla raskasta ja stressaavaa.

Vastausten perusteella huoli herää niistä nuorista, joilla ei ole kaverisuhteita tai mahdollisuutta tukeutua vanhempiinsa. Näille nuorille muiden heidän elämässään mukana olevien aikuisten merkitys kuuntelijoina ja tukijoina on oleellinen. Lisäksi nuoret kuvaavat, että ammattilaisten apua tarvitaan silloin, kun nuori ei halua tai voi jakaa asioita kavereiden tai vanhempiensa kanssa tai he eivät osaa auttaa. Pohdintaa herättävät myös nuoret, jotka ajattelevat, etteivät voi tai halua puhua asioistaan muille. Tästä voi syntyä tilanteita, jossa nuori pyrkii pärjäämään yksin tai ilman vanhemmilta tai työntekijöiltä saatavaa tukea.

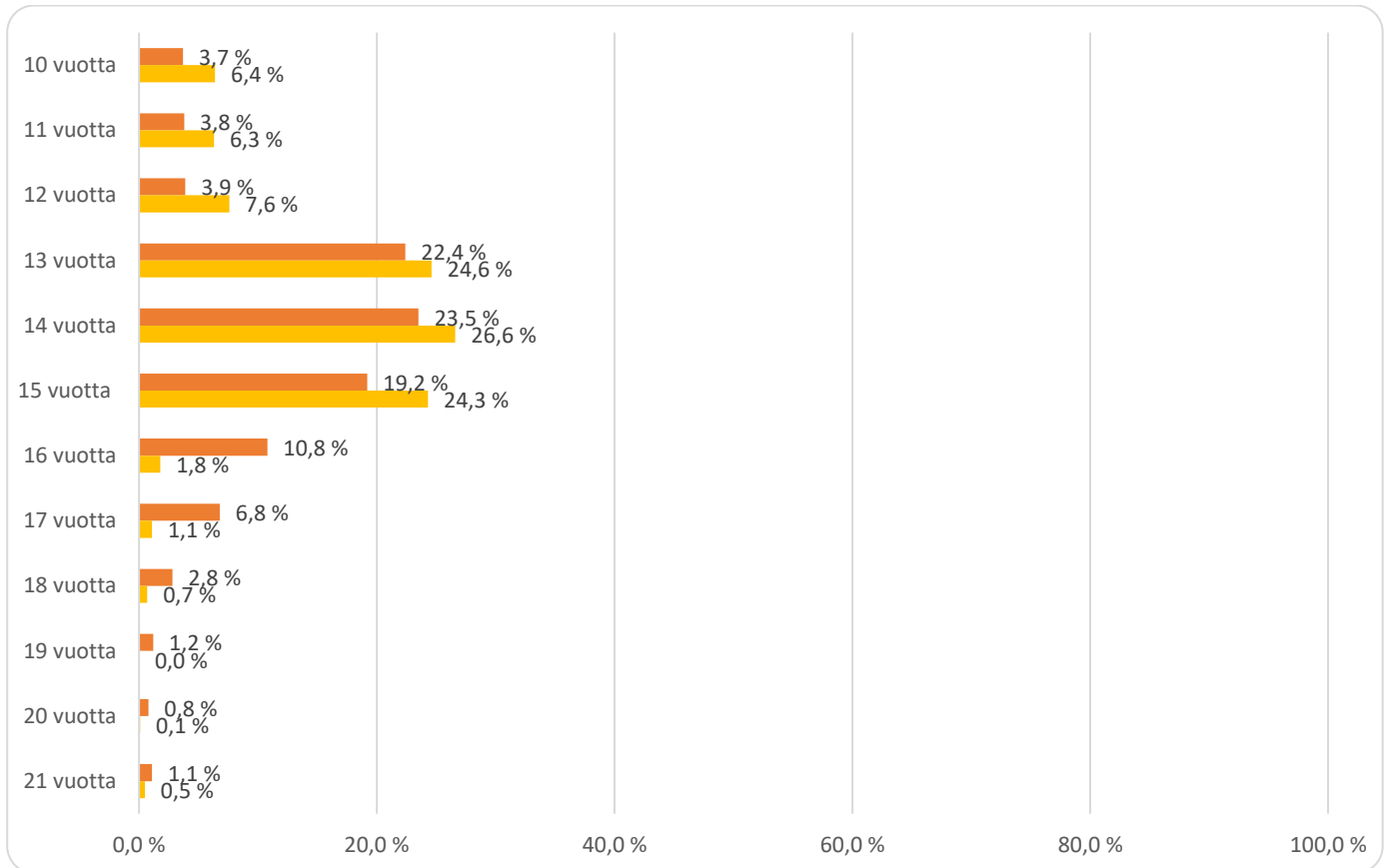
Pääosa vastaajista kertoo tietävänsä, mistä hakea apua, jos siihen on tarvetta. Noin 14 % vastaajista ei tiedä, mistä hakea apua. Nuoret kertovat, että työntekijän kanssa keskustelua ja avun hakemista helpottaa luottamuksellinen suhde, tuttuus sekä mahdollisuus tavata työntekijää säännöllisesti. Tapaamisissa voisi olla myös yhteistä tekemistä. Työntekijältä odotetaan osaamista mielenterveyteen liittyvissä asioissa. Työntekijän kanssa toivotaan synkkaamista sekä ymmärrystä nuoren asioita kohtaan. Nuoret nostavat myös esille, että työntekijän kanssa pitäisi voida ylipäättään jutella mistä vain, eikä tapaamiseen tulisi aina liittyä jotain määriteltyä ongelmaa tai tiettyä asiaa.

Vastausten perusteella herää kysymyksiä siitä, miten nuorten luonnollisissa ympäristöissä voidaan huolehtia ja osoittaa kiinnostusta kaikkien nuorten hyvinvointia, koulussa jaksamista ja mielen hyvinvointia kohtaan. Etenkin yläkouluikään liittyy myös keskeinen lapsen kehitysvaihe, murrosikä, joko jo itsessään pitää sisällään mielialanvaihtelua, epävarmuutta ja identiteetin kehittymiseen liittyviä kysymyksiä. Kouluyhteisöjen pitäisi olla jokaiselle nuorelle turvallinen ympäristö, jossa oppimisen lisäksi voidaan vahvistaa nuorten tulevaisuuden uskoa ja luottamusta omaan elämään. On myös huolehdittava siitä, että nuorille on tarjolla tukea osana heidän luonnollisia ympäristöjään, eikä sitä tarvitse etsiä. Työntekijöiden on vastausten perusteella tärkeää kiinnittää erityistä huomiota siihen, että hyvä yhteistyösuhde nuoren kanssa on mahdollista syntyä.

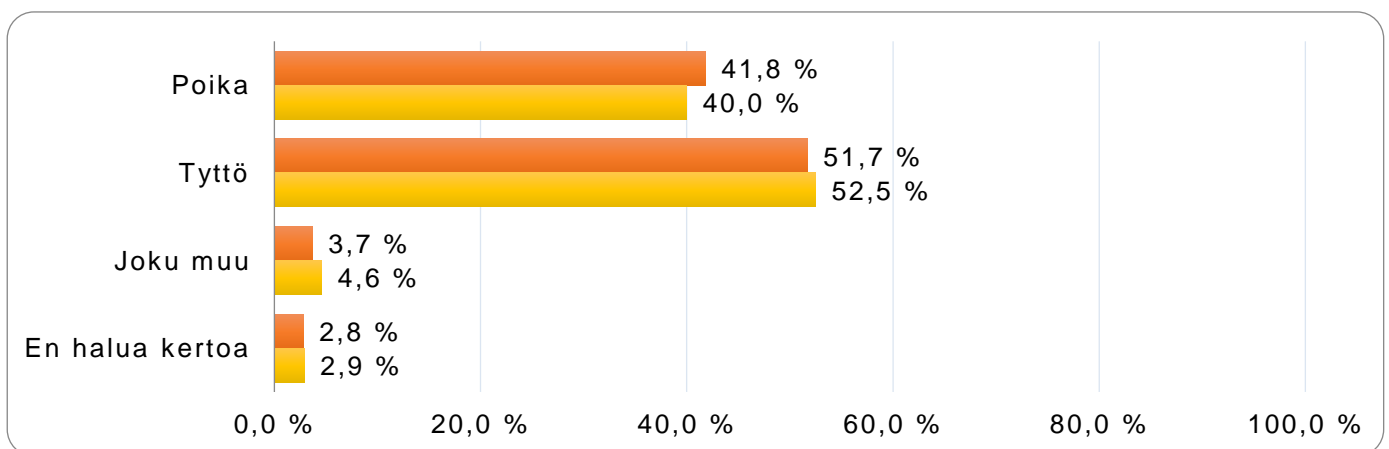
Matalan kynnyksen auttaminen, kuten lapsille ja nuorille suunnatut chatit, ovat yksi hyvä tapa mahdollistaa saavutettava keskustelutuki myös kouluaikojen ulkopuolella. Näiden tukimuotojen tunnettavuutta tulisi lisätä nuorten luonnollisissa ympäristöissä. Nuorella tulisi olla mahdollista hakea itselleen helposti apua ja tukea, joskus myös ilman vanhemmilta kysyttävää lupaa esimerkiksi vanhempien erotessa tai lähisuhdeväkivaltatilanteissa. Lisäksi järjestöjen tarjoamaa monipuolista apua voisi entistä vahvemmin liittää osaksi kouluyhteisöjä tai tukea moniammatillista yhteistyötä kunta- ja järjestötoimijoiden välillä.

1. VASTAAJIEN TAUSTATIEDOT

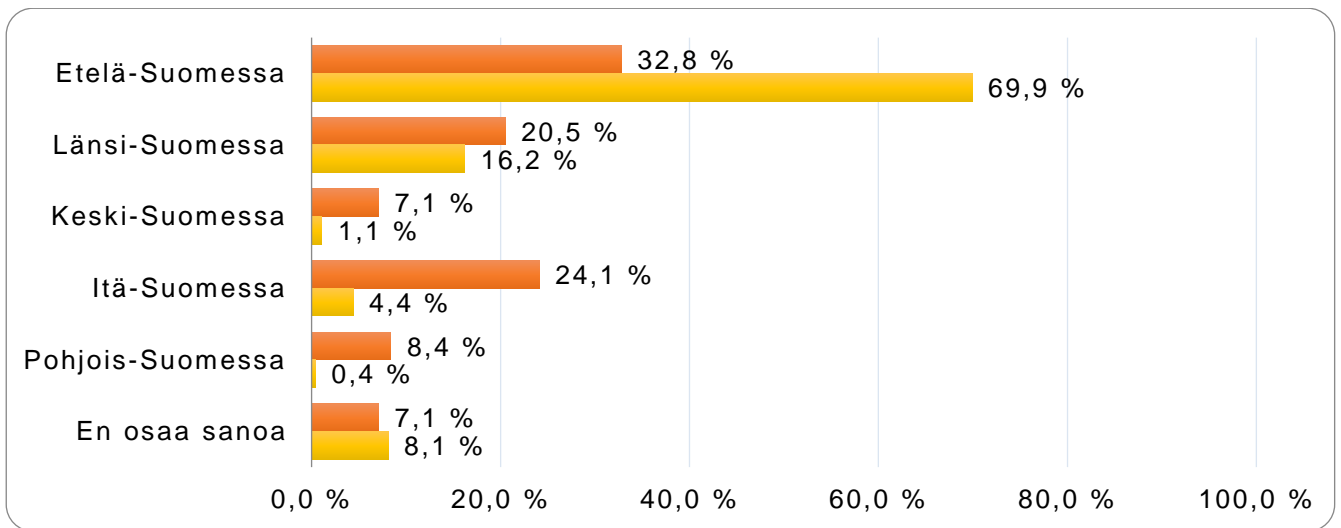
Oranssi palkki = suomenkieliset vastaukset ja keltainen palkki = ruotsinkieliset vastaukset



Valtaosa vastaajista olivat yläkouluikäisiä nuoria eli kuuluivat ikäryhmää 13–16 vuotta.



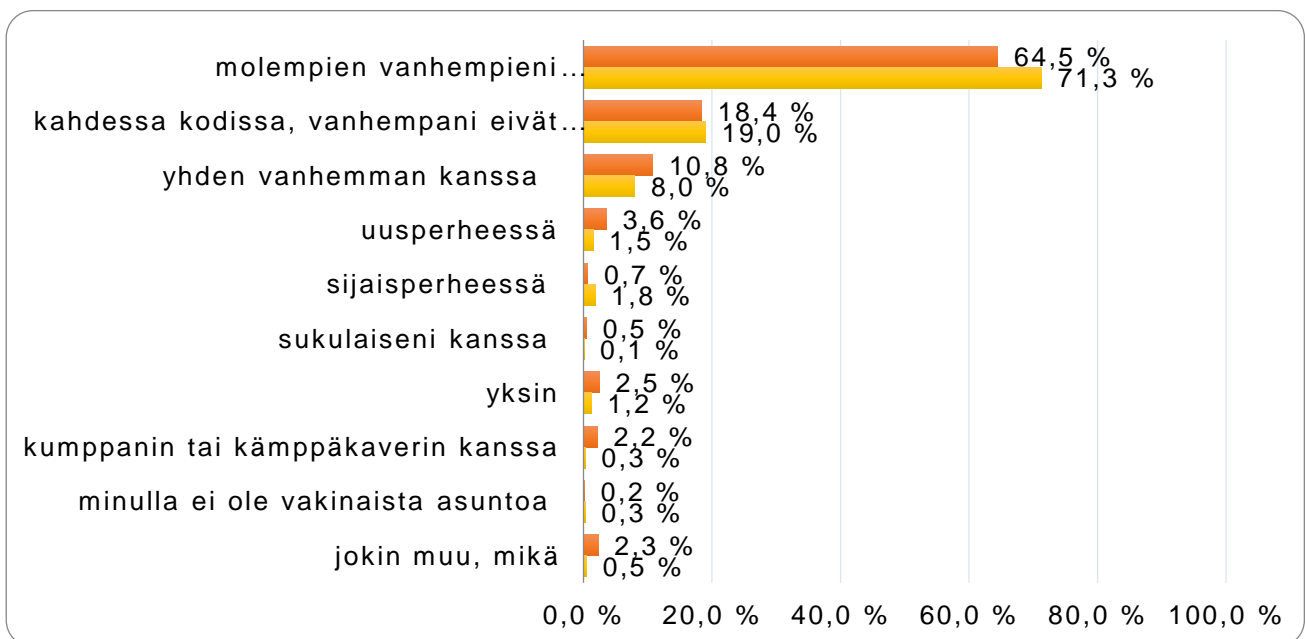
Vastaajien ikäjakauman mukaan suomenkielisistä vastaajista 52 % oli tyttöjä ja 42 % poikia. Ruotsinkielisistä vastaajista 40 % oli poikia ja 53 % tyttöjä. Muun sukupuolisia vastaajia oli yhteensä 247 kpl. Pieni osa (169 kpl) vastaajista ei halunnut kertoa sukupuoltaan.



Vastaajien sijoittuminen maakunnittain Suomessa.

Suomenkielisiä vastaajia oli eniten Etelä-Suomesta 33 %, toiseksi Itä-Suomesta 24 % ja kolmanneksi eniten Länsi-Suomesta 21 %

Ruotsinkielisistä vastaajista 70 % oli Etelä-Suomen alueelta ja toiseksi eniten eli 16 % Länsi-Suomesta.



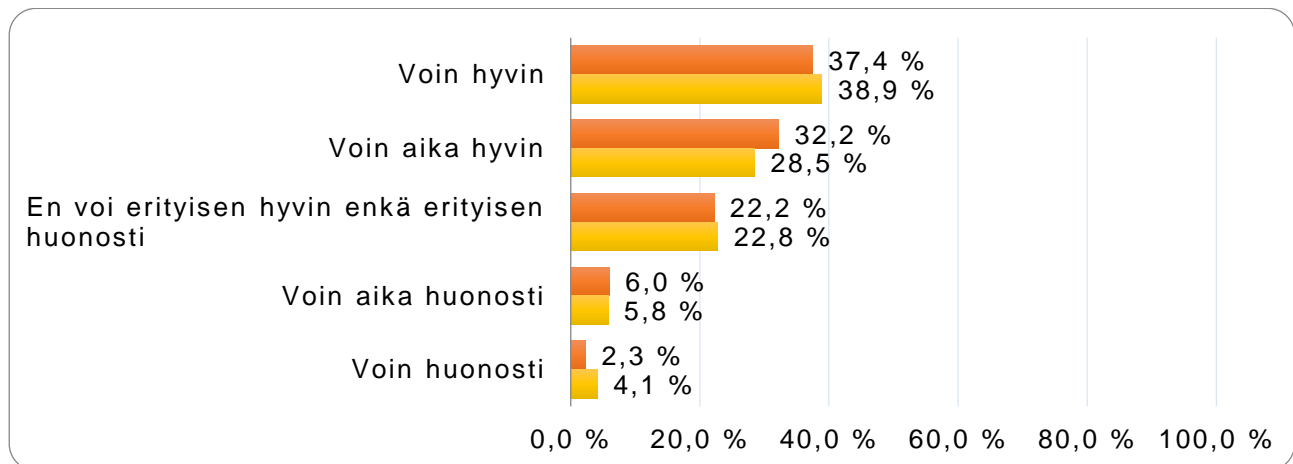
Vastaajien asumismuoto

Valtaosa molempien kyselyiden vastaajista asui molempien vanhempien kanssa samassa kodissa. Toiseksi yleisin asumismuoto oli kaksi kotia eli vanhemmat eivät asu yhdessä.

Vastaajat, jotka kertoivat vanhempien eron vaikuttaneen asumisjärjestelyyn, asuvat joko kahdessa kodissa, yhden vanhemman kanssa tai uusperheessä. Muina asumisen muotoina mainittiin mm. asuntola, arkisin yksin ja viikonloppuisin vanhempien luona, asuminen oman lapsen kanssa, tuettu asuminen tai lastensuojelulaitos sekä armeija.

2. HYVINVOINTI

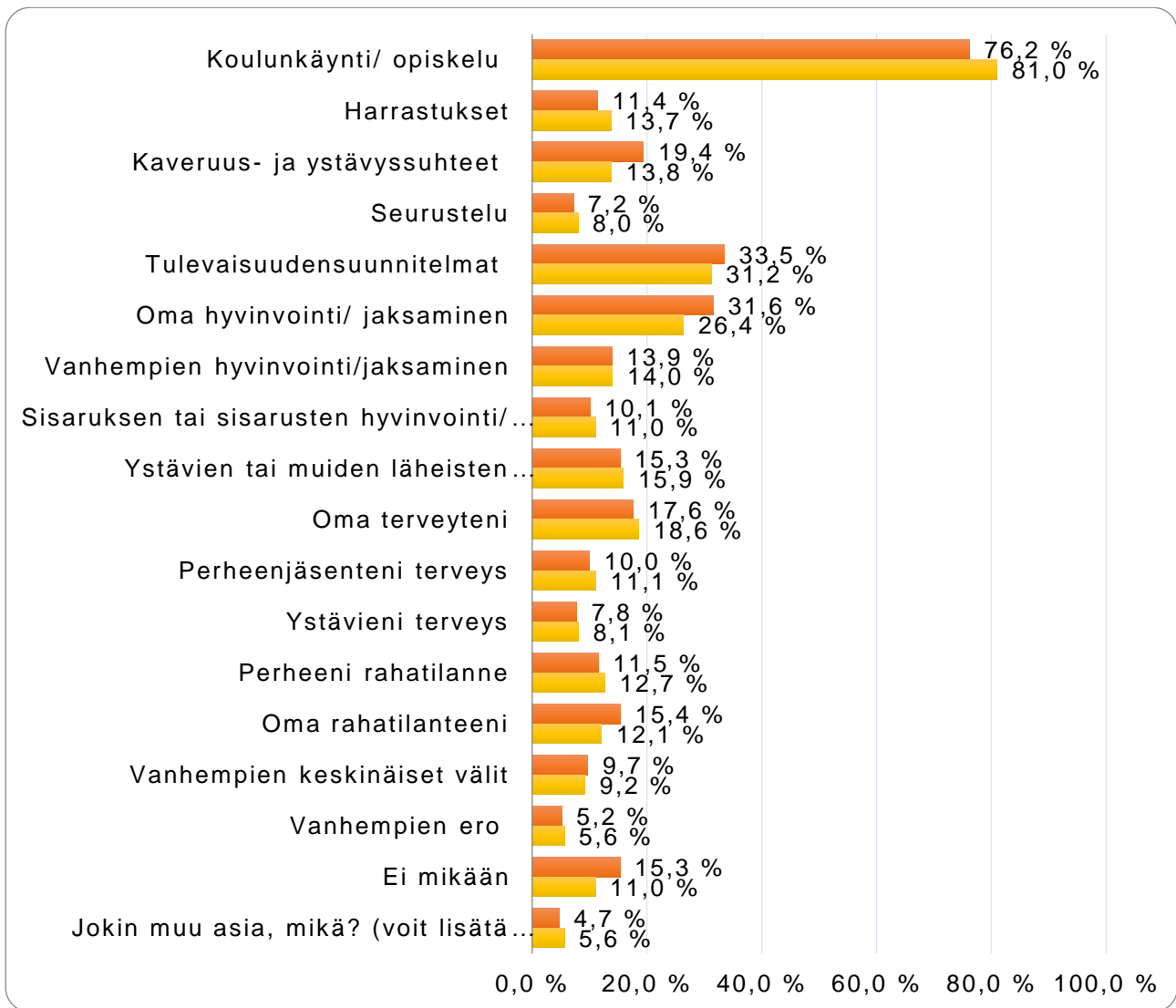
Oranssi palkki = suomenkieliset vastaukset ja keltainen palkki = ruotsinkieliset vastaukset



Kysymys: Kuinka sinä voit?

Vastaajista 70 % kertoo voivansa hyvin ja 8 % huonosti. Vastaajista 22 % otti neutraalin kannan omaan hyvinvointiinsa koskevaa kysymykseen. (suomi)

Vastaajista 67 % kertoi voivansa hyvin ja 10 % huonosti. Vastaajista 23 % otti neutraalin kannan omaan hyvinvointiinsa koskevaan kysymykseen. (ruotsi)



Kysymys: Mitkä asiat uuvuttavat sinua?

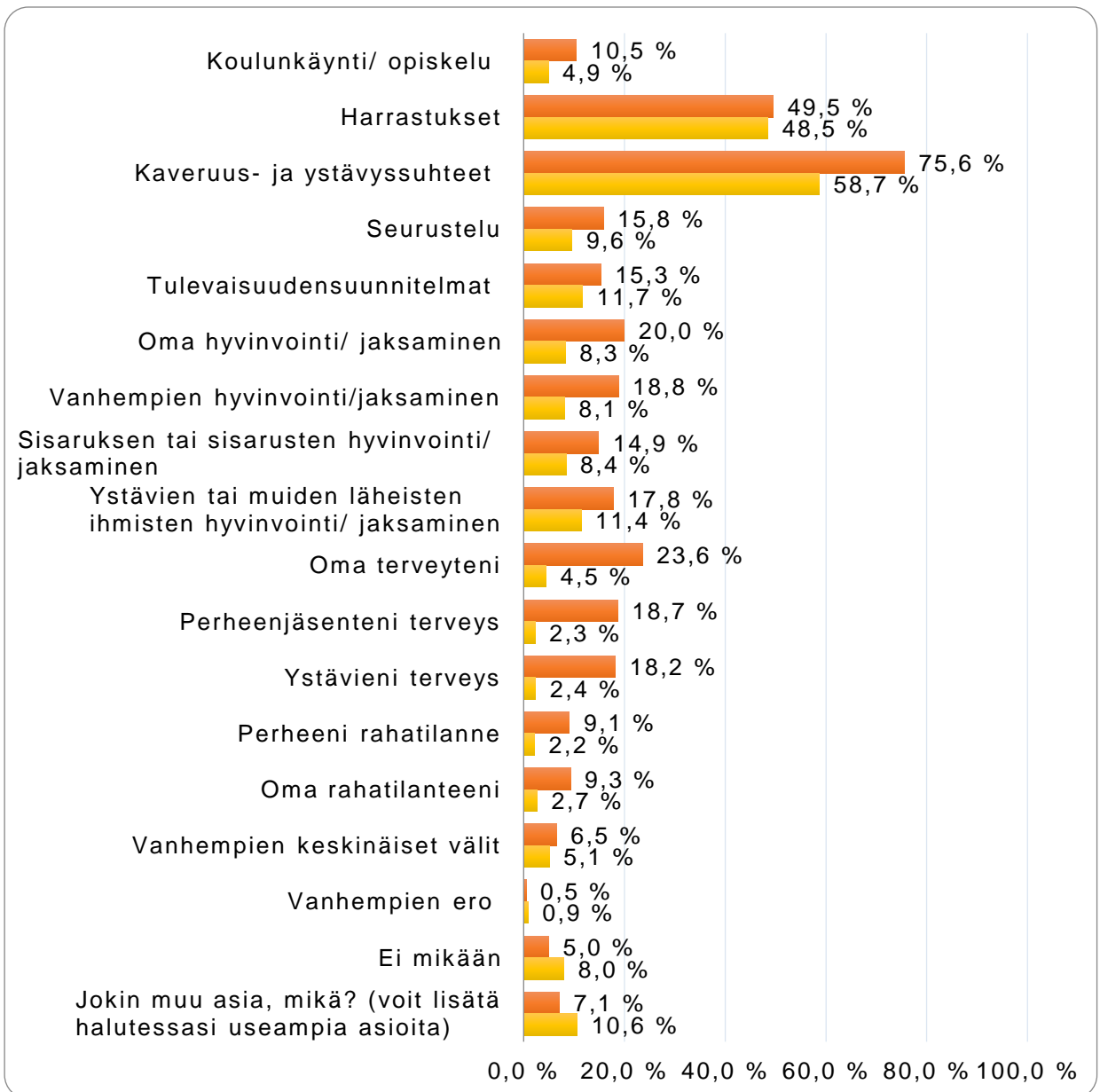
1. Koulunkäynti ja opiskelu 79 %
2. Tulevaisuuden suunnitelmat 32 %
3. Oma hyvinvointi ja jaksaminen 29 %
4. Oma terveys 18%

Neljä uuvuttavinta tekijää olivat koulunkäynti, tulevaisuuden suunnitelmat ja oma hyvinvointi ja jaksaminen sekä oma terveys. Avovastauksissa osa vastaajista toi esille, kuinka koulussa on kiireistä ja koulussa pärjääminen tuo paineita, läksyt ja koulu koitettiin aiheuttavan väsymystä ja uupumusta. Vastauksissa tuli esille, miten nuoret kokevat, että heillä tulisi olla valmis suunnitelma tulevaisuutta varten ja tämän puuttuminen ahdistaa.

Avovastauksissa isoimmaksi uuvuttavaksi asiaksi nousi perheeseen tai perheen jäseniin liittyvät asiat, kuten perheenjäsenten pahoinvointi, riidat perheessä, perheväkivalta, päihitteiden käyttö tai perheenjäsenen kuolema. Myös kiusaaminen, mielenterveyden haasteet, harrastusten määrä, fyysinen vointi (väsymys) ja koulussa ilmenevä rasismi nousivat esiin uuvuttavina tekijöinä.

“isän kuolema, sen jälkeiset muutokset perheen dynamiikassa” “Äitini päihdeongelma” “Isovanhemman kuolema ja muiden isovanhempien huono terveys” “Perheen sisäinen jatkuva riitely”

“Pågående rasismen i skolan” “identitet och hämska tankar” “Motiver att göra saker” “om vänner familj ok mycket saker” “Bråk mellan föräldrar”



Kysymys: Mitkä asiat auttavat sinua jaksamaan?

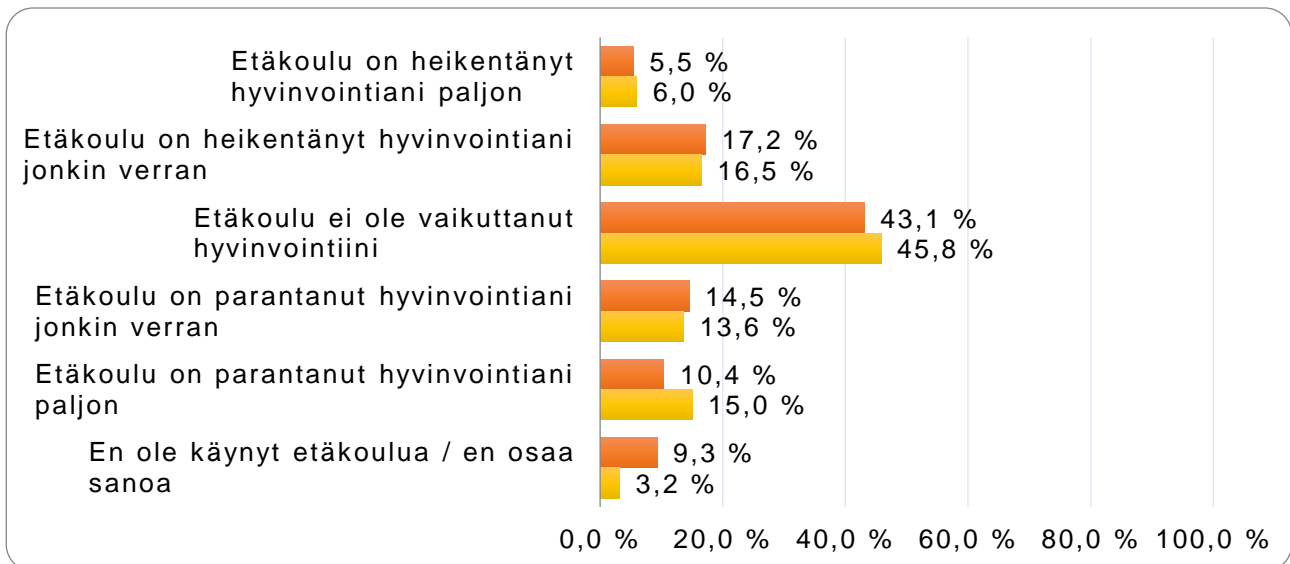
1. Kaveruus – ja ystäväsuhteet 67 %
2. Harrastukset 49 %
3. Oma terveys 24%
(suomi)
Tulevaisuudensuunnitelmat 12%
(ruotsi)

Hyvinvointia tukevia asioita olivat kaverit ja ystävät ja harrastukset. Avovastauksissa merkittävämmäksi tukevaksi tekijäksi nousivat lemmikit ja eläimet. Myös perhesuhteet ja ystävyysuhteet sekä taide eri muodoissaan,

erityisesti musiikki mainittiin. Lisäksi pelit ja pelien pelaaminen tuotiin esille jaksamista tukevana asiana.

“Eläimet ja lemmikit!! Some-verkostot, ja etenkin viihde, auttavat paljon.” “Musiikki, lemmikkieläimet” “Itselleni mielenkiintoiset asiat ja tekemiset.”

“Mina kompisar och familj” “Fritids hobbyn” “Att kolla på anime eller lyssna på music” “Att sova mycket.” “min hund får mig att jag ork



Kysymys: Miten etäkoulu on vaikuttanut hyvinvointiisi?

Vastaajista 45 % kertoi, ettei etäkoulu oli vaikuttanut omaan hyvinvointiin. Vastaajista 27 % kertoi, että etäkoulu on vaikuttanut omaan hyvinvointiin parantavasti. Vastaajista 23 % kertoi etäkoulun vaikuttaneen omaan hyvinvointiin heikentävästi. Vastaajista 6 % ei osannut vastata kysymykseen tai ei ollut käynyt etäkoulua.

Vastaukset olivat hyvin yhdensuuntaiset sekä suomenkielisissä että ruotsinkielisissä vastauksissa. Valtaosalla vastaajista etäkoulu ei ole vaikuttanut heikentävästi hyvinvointiin.

Avoin kysymys: Kerro rehellisesti, mitä sinulle kuuluu?

(Tähän kysymykseen ei ollut pakollista vastata ja osa vastuksia ei vastannut kysymykseen ja jäivät pois tuloksesta. Tästä syystä prosenttiluvut ovat vain suuntaa antavia)

1. Hyvää, ihan hyvää, tosi hyvää 56 %
(suomi 47 %, ruotsi 65 %)
2. Hyvää, mutta on haasteita tai ongelmia elämässä 10 %
(suomi 9 %, ruotsi 11 %)
3. Huonoa, aika huonoa, tosi huonoa 10 %
(suomi 7 %, ruotsi 11 %)

Suurin osa vastaajista kertoi, että heille kuuluu hyvää tai ihan hyvää. Osa vastaajista kertoi heillä kuuluvan todella hyvää.

“Minulle kuuluu hyvää, koen olevani oikealla reitillä hyvää tulevaisuutta varten”

“Ihan hyvää. Yllättävän hyvää.”

“Minulle kuuluu hyvää voin hyvin ja olen terve.”

“Minulle kuuluu hyvää, koulu menee hyvin ja harrastukset kanssa ja minulla on hyvin ystäviä.”

Jag mår jättebra”

“helt bra, helt okej”

Osa vastaajista kertoi myös, että heille kuuluu hyvää, mutta elämässä on myös haasteita. Osa vastaajista kertoi voivansa hyvin, mutta olevansa välillä todella stressaantunut tai väsynyt, että vointi vaihtelee päivittäin tai että on aiemmin voinut huonosti, mutta nyt vointi on parempaan päin. Vastauksissa nuoret kuvasivat isojakin elämän haasteita, esimerkiksi jaksamisen tai koulun stressaavuuden suhteen, mutta totesivat sen kuuluvan elämään.

“Ihan ok, mutta tuntuu, että on liikaa koulutöitä ja joitakin mielenterveysongelmia. Lisäksi kaverisuhteissa voi olla ongelmia”

“Ihan hyvää. Minulla on kuitenkin paljon stressiä ja ahdistusta. Tästä johtuen olen nukkunut todella huonosti ja olen väsynyt päivisin. Tämä haittaa koulunkäyntiäni ja jaksamistani yleisesti.”

“Kokonaisuudessaan kuuluu hyvää, vaikka stressipiikkejä tulee aina välillä. Haluaisin olla aikaansaavampi ja koen, että kun en ole saanut mitään tehtyä, en voi olla rauhassa ja onnellinen.”

“Rehellinen vastaus on, että voin hyvin, mutta koulu on henkisesti raskasta, mutta se ei vaikuta opiskeluuni.”

“Mulle kuuluu ihan hyvää mutta välillä en vain jaksa tehdä mitään”

“Tällä hetkellä melko hyvää, elämässä on enemmän hyviä asioita kuin huonoja mutta ne ikävät ja kuormittavat asiat erottuvat selkeästi silloin tällöin ja aiheuttavat ahdistusta ja uupumusta”

“Ganska trött efter skoldagar och annars glad”

“Det beror på om det är en dålig eller bra dag, flesta dagarna mår jag ganska bra men jag har många dåliga dagar”

Osa vastaajista kuvaili, että heille kuuluu aika huonoa, huonoa tai tosi huonoa. Näissä vastauksissa nuoret kuvasivat ahdistusta, stressiä ja väsymystä. Koulun merkitys nuorten elämässä korostui voimakkaasti vastauksissa, ja koulun stressaavuus ja vaikutus hyvinvointiin nostettiin esille. Erityistä huolta vastauksissa herätti se, että nuoret ajattelivat koulun kuuluvan olla raskasta ja stressaavaa.

Huonoon vointiin vaikutti esimerkiksi masennus, ahdistus tai ongelmat ihmissuhteissa. Osa kertoo voivansa huonosti, mutta ei tiedä tarkkaa syytä vaan kertoo kaiken tuntuvan pahalta.

“Enimmäkseen huonoa. Ahdistaa ja masentaa sekä on jatkuvasti epävarma olo melkein kaikesta mahdollisesta.”

“Rehellisesti olen aika uupunut. Jaksaminen tuntuu vaikealta, koska koulujuttuja on liikaa.”

“En jaksa tehdä mitään ja inhoan itseäni. Aiheutan huolta läheisille ja tuntuu, että olen vain turha ihminen.”

“Rehellisesti en saa nukuttua kunnolla kun ajattelen liikaa elämää ja tulevaisuutta”

“Ahdistaa. Tuntuu kun seinät lähenee mua kokoajan ja se murskaa mut lopulta. En oo puhunu mun psykologille puoleen vuoteen, sillä se vaihto työpaikkaa. Kavereita on mut välillä on vaikeaa jak-saa. Stressiä on paljon.”

“huonoa mutta just nyt se on helppo piilottaa”

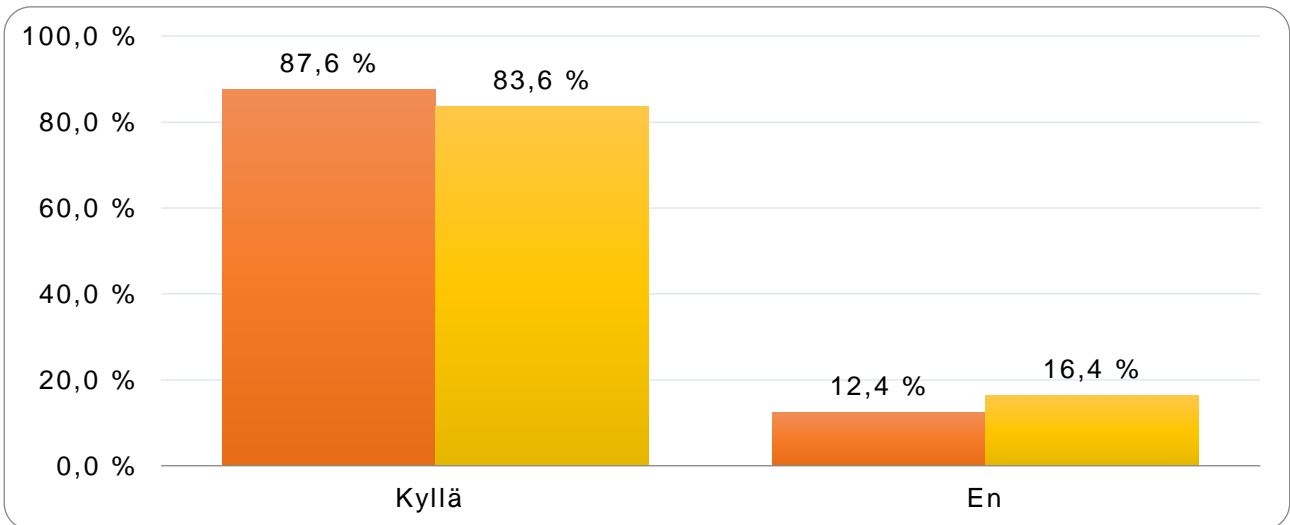
“jag vet inte, jag vet bara att jag inte mår bra och ibland vill jag dö och livet är skit”

“Jag lider av panikattacker och har ganska jobbigt att orka stiga upp på morgonen.”

“kan inte förklara jag vet inte ens sjv hur jag mår”

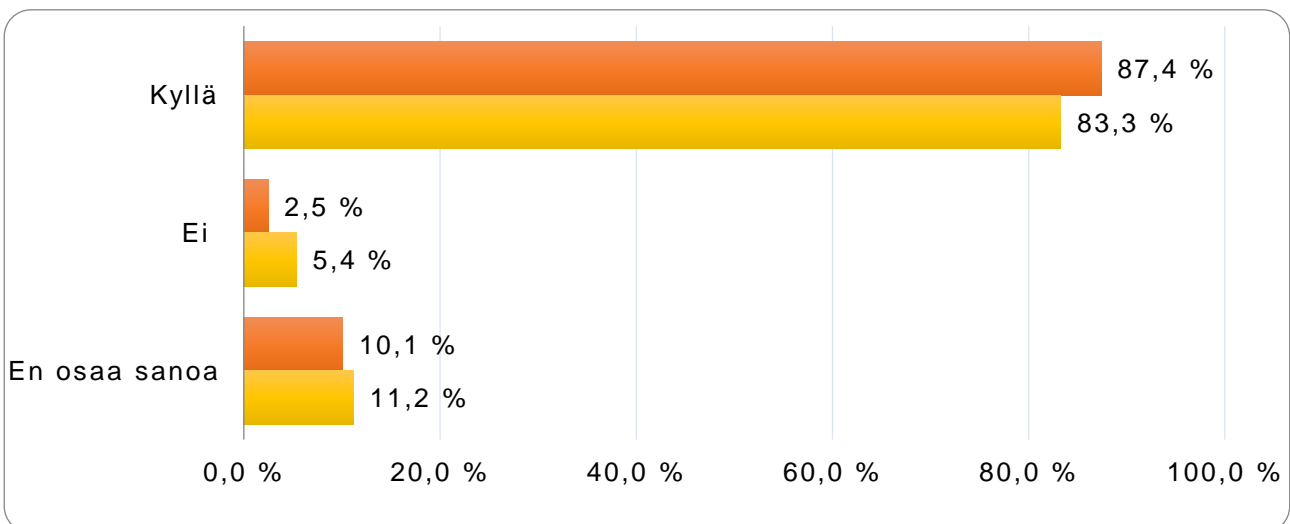
3. AVUN SAAMINEN JA HAKEMINEN

Oranssi palkki = suomenkieliset vastaukset ja keltainen palkki = ruotsinkieliset vastaukset



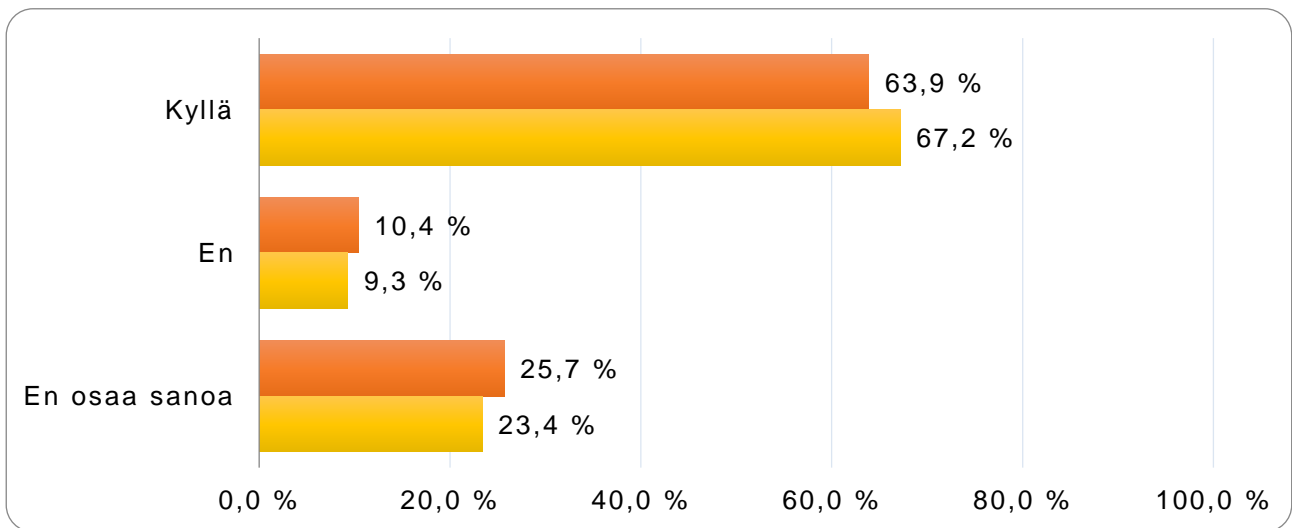
Kysymys: Jos sinun tarvitsee hakea apua, tiedätkö mistä voit sitä hakea?

Vastaajista 86 % kertoi tietävänsä, mistä hakea tarvittaessa apua. Noin 14 % ei tiennyt, mistä hakea apua.



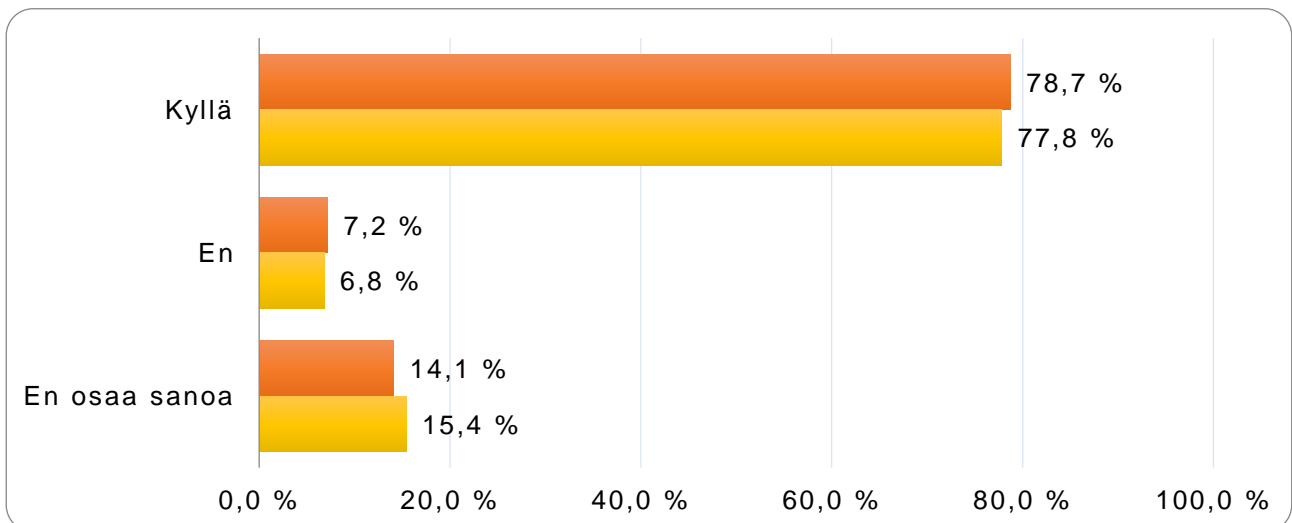
Kysymys: Onko sinulla perheenjäseniä, sukulaisia tai ystäviä ja kavereita, joihin luotat ja joille voit puhua asioistasi?

Vastaajista 85 % kertoi, että itsellä on joku henkilö kehen luottaa ja joille voi puhua asioistaan. Vastaajista 4 % kertoi, ettei itsellä ole luotettavaa henkilöä kenen kanssa voi puhua asioistaan. Osa vastaajista ei ollut varma, miten vastata kysymykseen tai onko itsellä luotettavaa henkilöä kenen kanssa puhua asioistaan.



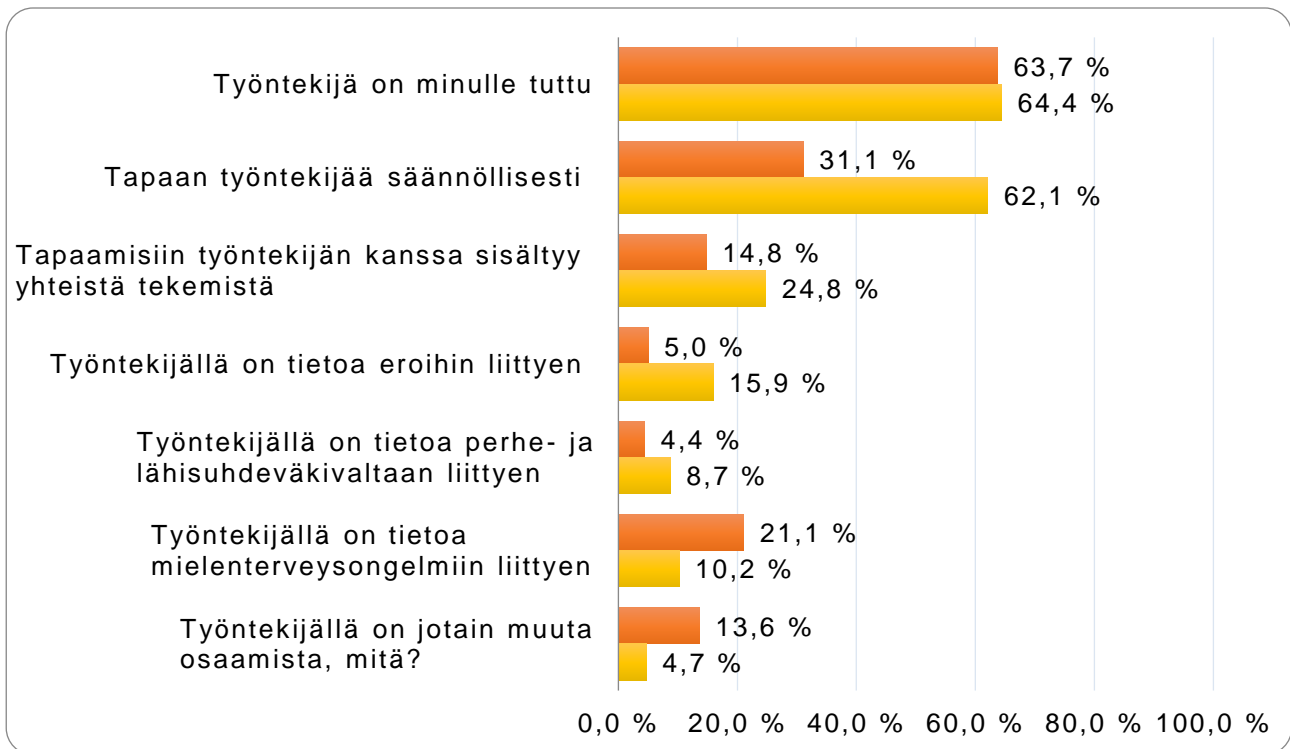
Kysymys: Saatko tai oletko saanut tarpeeksi tukea opettajalta tai muulta koulun henkilökunnalta opiskeluun ja oppimiseen?

Koulunkäyntiin ja opiskeluun koulusta tukea ja apua saa 66 %. 10 % ilmoitti, ettei ole saanut tukea opintoihin. Jopa 25 % (noin 580 vastausta) ilmoitti, ettei osaa sanoa saako apua ja tukea koulusta. Tätä voi selittää se, ettei ole ehkä erityisesti tarvinnut tukea tai apua tai tuki ja apua järjestyy luontaisena osana koulupäivää.



Kysymys: Saatko tai oletko saanut tarpeeksi tukea vanhemmilta opiskeluun ja oppimiseen?

Positiivisena asiana voi pitää sitä, että vastaajista 78 % kertoo saavansa apua koulunkäyntiin vanhemmiltaan. Vastaajista 7 % ei saa apua vanhemmiltaan. Tämä voi liittyä myös siihen, että muutamat vastaajat asuivat jo itsenäisesti tai poissa omien vanhempien luota. Pieni osa (noin 300 vastaajaa) ei osannut kertoa, saako vanhemmiltaan koulunkäyntiin apua.



Kysymys: Mitkä asiat auttaisivat sinua puhumaan työntekijän kanssa?

(Huom! Kyselyssä ei määritelty tarkemmin, ketä työntekijää tai ammattilaista tarkoitetaan)

1. Työntekijä on minulle tuttu 64 %
2. Tapaan työntekijää säännöllisesti 47 %
3. Tapaamisiin liittyy yhteistä tekemistä 20 %
4. Työntekijällä on tietoa mielenterveysongelmiin liittyen 16 %

Kaksi tärkeintä työntekijän kanssa puhumista auttavaa tekijää olivat työntekijän tuttuus, säännölliset tapaamiset työntekijän kanssa. Työntekijän tapaamisiin toivotaan liittyvän yhteistä tekemistä. Lisäosaamista työntekijältä toivottiin mielenterveysongelmiin liittyen.

Avovastauksissa eniten vastattiin en tiedä ja ei mikään tai ettei itsellä ole tarvetta jutella työntekijän kanssa. Auttaviksi asioiksi koettiin työntekijän luotettavuus, synkkaaminen työntekijän kanssa ja kiinnostus omiin asioihin. Lisäksi työntekijän kanssa puhumista auttavana tekijänä nousi esiin työntekijän ymmärrys nuorta ja hänen asioitaan kohtaan. Muutaman vastaaja myös toivoi, ettei työntekijä heti olisi yhteydessä kotiin tai vanhempiin.

”Ymmärtää ne asiat miksi käyn hänen luonaan.”

”Kokemusta, ymmärtävyyttä, tietoa”

”Osaa samaistua asioihin”

”Ymmärtää, tai ainakin yrittää”

”Jag känner att jag kan lita på personen och att personen har förståelse för hur jag mår och vad jag berättar”

”Att lyssna, ta in, förstå att du behöver inte lösa världsproblem för att hjälpa, du behöver bara lyssna och bekräfta”

”Att int berätta vidare å göra anmälningar å sånt på allt man säger”

Avokysymys: Milloin sinusta on kiva puhua asioitasi työntekijän kanssa?

Avovastauksissa eniten vastattiin, että ei tiedä tai ei ikinä. Vastaajat nostivat esille, että keskustelevat vanhempiensa kanssa asioistaan, jolloin työntekijän kanssa keskustelua ei tarvita. Asioista halutaan jutella myös ystävien kanssa tai tärkeistä asioista vanhempien kanssa.

“Jag pratar hellre med mina kompisar om vardagsproblem. Sällan är det så allvarligt/viktigt att jag behöver prata med mina föräldrar”

Nuorista on kiva puhua asioista työntekijän kanssa silloin, kun heillä on joku ongelma tai surettava asia

“Kun tuntuu että kaikki kaatuu päälle eikä mistään saa otetta.”

“Jag vet inte på grund av att jag brukar inte prata med andra vuxna om problem jag har. Bara om de här problemen är riktigt dåliga”

“Om något har hänt/man har bekymmer/har problem”

“När jag mår dåligt/allt känns dåligt”

“Om något allvarligt har hänt”

Osa em. vastanneista tarkensi myös, että työntekijän kanssa on kiva puhua silloin, kun ongelmaan ei saa ystävilta tai vanhemmilta tarvittavaa apua.

“silloin, kun asiat on huonosti ja tuntuu ettei omat ystävät tai vanhemmat voi antaa sellasta apua mitä tarvii / se ei enää riitä.”

“Silloin, kun ei tunnu mukavalta puhua ystävälle tai perheelle, tai jos he eivät osaa auttaa.”

“När det stör mig så mycket att jag orkar inte prata eller vara hemma mera”

“Om jag har fått något dålig vitsord i prov. Eller om jag är mobbad”

“När jag är ledsen och inte vet vad jag ska göra”

Työntekijään liittyvistä asioista tärkeimmäksi nousi luottamus työntekijään.

“Silloin kun ei tarvitse pelätä, että hän kertoo siitä vanhemmille...”

“Kun minulla on turvallinen olo henkilön kanssa...”

“Ottaa asiat vakavasti. Ei vähättele ongelmia.”

“Työntekijä on luotettava eikä tee oletuksia tilanteestani”.

“När de lyssnar på mig och inte bara säger vad jag skulle ha kunna göra annorlunda”

Lisäksi tärkeiksi asioiksi vastaajat nostivat työntekijän kanssa synkkaamisen ja tämän kiinnostuneisuuden omiin asioihin.

“kun olemme ikään kuin samalla aaltopituudella”

“Silloin, kun työntekijästä huomaa, että näkee minut myös ihmisenä. Ja silloin, kun työntekijä oikeasti ja selkeästi kuuntelee mitä sanon”

“Då båda är på bra humör”

“Att den är lugn och inte stressad”

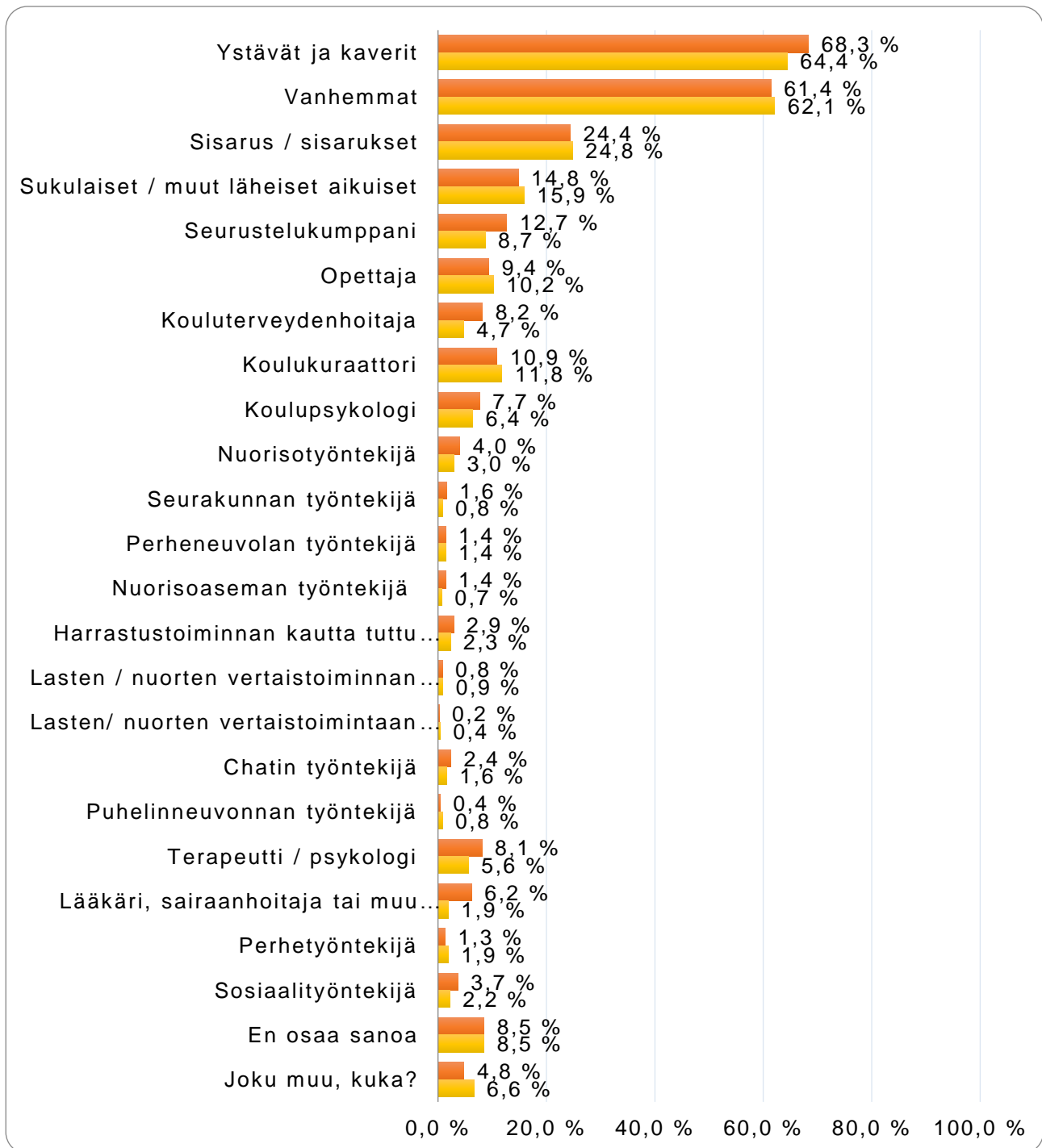


Kysymys: Mistä asioista haluaisit puhua työntekijän kanssa?

Vastaajat haluaisivat keskustella työntekijän kanssa eniten koulunkäyntiin ja opiskeluun liittyvistä asioista. Tämä suhteutuu hyvin siihen, että nuorten hyvinvointia eniten kuormittavaksi tekijäksi ilmoitettiin koulunkäynti ja opiskelu. Työntekijän kanssa keskusteluiden teemoja olisivat myös oma hyvinvointi ja jaksaminen, kaveruus- ja ystävyssuhteet sekä tulevaisuudensuunnitelmat. Osa vastaajista haluaisi jutella myös harrastuksista työntekijän kanssa.

Avovastuksissa muiksi teemoiksi mainittiin mm. mielenterveysongelmat, vanhempien suhtautuminen lapseen ja välit vanhempien kanssa, seksiin ja seksuaalisuuteen sekä vapaa-aikaan liittyvät teemat.

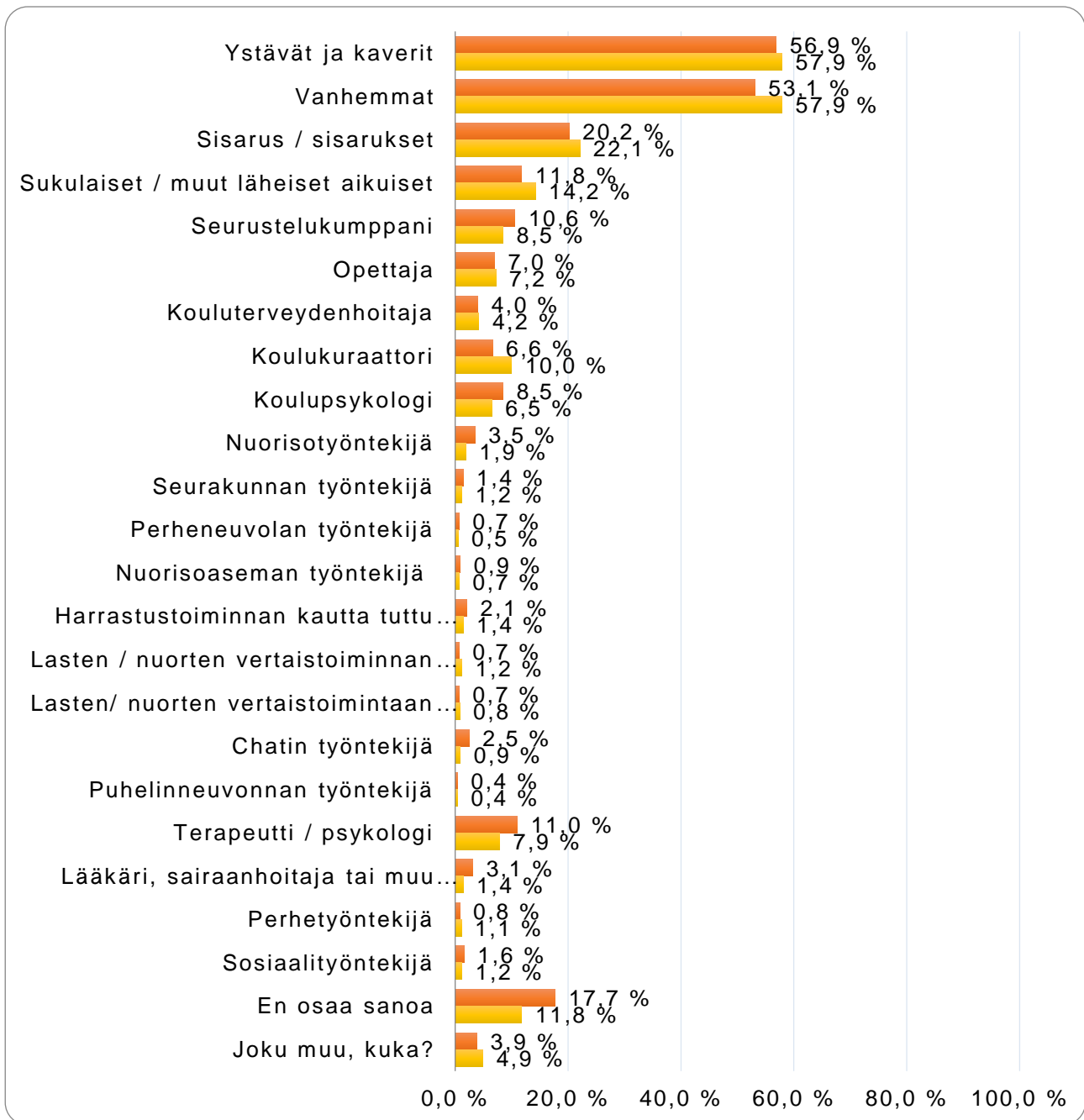
Jopa 41 % vastaajista vastasi, ettei halua tai ei ole tarvetta keskustella työntekijän kanssa asioistaan.



Kysymys: Kenen kanssa olet puhunut asioistasi, joihin kaipaat tukea?

Vastaajista 66 % on puhunut asioistaan ystävien ja kavereiden kanssa. Vastaajista 61 % puhuu asioistaan vanhempien kanssa. Sisarususten kanssa asioistaan puhuu 25 % vastaajista. Avoimissa vastauksissa haluttiin nostaa esille, että keskustelee äidin kanssa asioistaan. Juttukaverina ovat myös lemmikit ja joskus myös ammattilaiset. Vastaajista muutama mainitsi juttelevansa asioistaan tuntemattomien nettituttavuuksien tai sukulaisten kanssa.

Avoimissa vastauksissa nostettiin esille se, että ei puhu kenellekään asioistaan. Syitä, miksi ei halua puhua muille asioistaan mainittiin 1) asiani eivät kuulu muille 2) en halua puhua asioistani muille 3) en uskalla puhua muille asioistani 4) en ole tarvinnut tukea.



Kysymys: Kenen kanssa haluaisit puhua asioistasi, joihin kaipaat tukea?

Vastaajat haluaisivat puhua tukea tarvitessaan ystävien ja kavereiden sekä vanhempien kanssa sekä jossain määrin myös sisarusten kanssa.

En osaa sanoa kenen kanssa haluaisi puhua tukea tarvitessa vastasi 17 % (n. 300 kpl). Osa kertoi avoimissa vastauksissa, että haluaisi puhua asioistaan, mutta 1) ei halua vaivata muita asioillaan 2) puusi sille, keitä asiansi kiinnostavat. Osa ilmoitti, että ei halua puhua asioistaan kenenkään kanssa, koska ei tarvitse tukea tai ei halua puhua ongelmistaan. Osa juttelee asioistaan nettituttavuuksien kanssa tai sosiaalisessa mediassa. Myös lemmikit mainittiin juttukavereina.

Vastauksista käy ilmi, että nuoret toivovat voivansa puhua asioistaan ja tuen tarpeistaan omien läheisten kanssa. Epävirallisen verkoston merkitys on suuri nuoren elämässä. Eri ammattilaisten merkitys ei nouse kyselyn vastausten perusteella ensisijaiseksi tuen lähteeksi.



Kysymys: Mistä asioista haluaisit puhua lähipiirisi, kuten kaverien tai perheenjäsen- ten kanssa?

Vastaajat haluaisivat keskustella ns. epävirallisen verkoston ja perheenjäsenten kanssa koulunkäyn-
tiin, tulevaisuuden suunnitelmiin liittyen. Nuoret haluaisivat keskustella myös harrastuksista, ystä-
vyys- ja kaveruussuhteita, omasta hyvinvoinnista sekä omasta terveydestä sekä seurusteluun liitty-
vistä aiheista. Avovastauksissa nostettiin lisäksi esille lapsen kokemat menetykset / vanhempien
kuolema, perheongelmat, seksuaalisuus, identiteettiin liittyvät aiheet, pelaaminen, kiusaaminen, vä-
kivalta, ero, mielenterveys, korona, sosiaaliset haasteet, rahatilanne/talous, sisarusuhteet, oma
vointi. Esiin nostettiin muutamissa vastauksissa myös toive puhua asioista, jotka ovat omassa elä-
mässä hyvin tai ylipään jakaa ajatuksia omasta elämästä.

Kyselyn toteuttamisen ja raportoinnin työryhmä

Barnavårdsföreningen, Graniittiaho Pia

Ensi- ja turvakotien liitto, Harju Milja (alkaen 1.9.2021)

Ensi- ja turvakotien liitto, Hietanen Päivi

Ensi- ja turvakotien liitto, Vehkoja, Piia (31.8.2021 asti)

Kasper – Kasvatus- ja perheneuvonta, Ristimäki Hanna

Yhden Vanhemman Perheiden Liitto / VeNyvä-toiminta, Rapeli Terhi

Nuoret eroaikuttajat, Kasper - Kasvatus - ja perheneuvonta ry ja Yhden Vanhemman Perheiden Liitto / VeNyvä-toiminta

Nuorten ohjausryhmä, Yhden Vanhemman Perheiden Liitto / VeNyvä-toiminta